

Brottspåföljdscentralen i norra Finland
ordningsstadga för Vaala fängelse
Gäller fr.o.m. den 1 april 2025

Ordningsstadga för Vaala fängelse

Innehåll

1 § Allmänt.....	3
2 § Att röra sig inom fängelseområdet	3
3 § Klädsel på fängelseområdet	3
4 § Låsning av lokalerna och närvarokontroll.....	3
5 § Arbetsdrift, sysselsättning och fritidsaktiviteter	4
6 § Inköp i kiosken	4
7 § Besök.....	5
7.1 § Övervakade besök.....	5
7.2 § Besök av barn.....	5
7.3 § Övervakade besök.....	6
7.4 § Kontakt via videolänk.....	6
7.5 § Mottagande av saker i samband med besök	7
8 § Telefoni	7
9 § Postförsändelser	8
10 § Rökning och renlighet	8
11 § Innehav av egendom	9
11.1. § Föremål och ämnen vars innehav kan förvägras.....	9
11.2. § Andra omständigheter som är relevanta för innehav av föremål och ämnen.....	10
12 § Avdelningarna i fängelset.....	11
13 § Användning alkohol och droger samt läkemedel	11
14 § Ikraftträdande.....	12

1 § Allmänt

Ordningsstadgan innehåller föreskrifter om hur man får röra sig på fängelseområdet, när lokalerna hålls låsta, om avdelningar, besök och telefonsamtal och fritidssysselsättningar, vilka ämnen och föremål man får inneha och om andra liknande saker som har att göra med hur ordningen ska upprätthållas och aktiviteter anordnas i fängelset. Föreskrifterna i ordningsstadgan är mer ingående än bestämmelserna i fängelselagen och häktningsslagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem.

Fångarna ska iaktta fängelsets ordningsstadga och personalens uppmaningar och befallningar. Du ska uppträda korrekt mot personalen och andra fångar såväl som andra personer du möter i fängelset.

Fången som bryter mot ordningsstadgan kan påföras disciplinstraff, om det i ordningsstadgan uttryckligen stipuleras att förseelsen kan leda till disciplinstraff.

Disciplinstraff kan även påföras fången som underlåter att följa en uppmaning eller order som en tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten ger inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset.

2 § Att röra sig inom fängelseområdet

Fångarna får röra sig och vistas på sin anvisade verksamhets- och arbetsplats, på sina egna boendeavdelningar och på platser som anvisats för utomhusvistelse, måltider och fritid, vid tider som framgår av avdelningens dagordning.

I andra delar av fängelset eller på dess område är det förbjudet att röra sig utan tillstånd. Disciplinstraff kan påföras för brott mot denna bestämmelse.

3 § Klädsel på fängelseområdet

Fångarna ska vara korrekt klädda på fängelseområdet. Disciplinstraff kan påföras för brott mot denna bestämmelse.

4 § Låsning av lokalerna och närvarokontroll

Celldörrarna hålls låsta vid tider som är bestämda i dagordningen. När avdelningen stängs ska fångarna befinna sig i sina egna celler eller på annan plats som anvisats för

närvarokontroll. Närvarokontrollen utförs så att dörren till cellen öppnas och konditionen och hälsotillståndet hos varje fånge som bor i cellen kan observeras visuellt. Vid behov ska en separat diskussion föras med fången.

I samband med närvarokontrollerna ska fången stå upp med ansiktet mot den som genomför kontrollen. Undantag från denna regel kan endast göras om fångens hälsotillstånd hindrar fången från att stå upp. Tidpunkterna för närvarokontroll är fastställda i dagordningen.

Om boendeavdelningen är öppen när närvarokontroll äger rum, ska fångarna för den tid som kontrollen tar gå till den plats på sin egen boendeavdelning som personalen anvisat.

Fångarna är skyldiga att stänga och låsa dörren till sin cell när de lämnar cellen. Det är förbjudet att öppna och/eller stänga säkerhetsreglarna på celldörrarna.

Disciplinstraff kan påföras för brott mot denna bestämmelse.

En fånge som utan godtagbar orsak inte befinner sig i sin cell eller på en annan plats där han eller hon instruerats att vara under närvarokontroll kan påföras disciplinstraff.

5 § Arbetsdrift, sysselsättning och fritidsaktiviteter

Fängelset har arbetsdrift, och utbildningsutbudet omfattar grundskole- och gymnasieundervisning samt orienterande undervisning som ger färdigheter för yrkesutbildning. Dessutom tillhandahålls olika åtgärdsprogram och behandlingsprogram.

Fritidsverksamheter ordnas som varierar efter årstiderna, om dessa informeras separat. Man kan syssla med musik, använda bibliotekets tjänster, sporta och delta i verksamheten i kamratstödsgrupper. Verksamhet i anslutning till religionsutövning ordnas i enlighet med veckoprogrammet.

Fångarna får besöka biblioteket minst en gång i veckan vid tidpunkter som står angivna i dagordningen.

6 § Inköp i kiosken

Fångarna har möjlighet att handla livsmedel och andra föremål för personligt bruk från i anstaltens kiosk en gång i veckan. Fången erlägger betalning med sitt betalkort vid

betalningsterminalen. Närmare tidpunkter för inköp i anstaltsbutiken framgår av veckoprogrammet.

Saknar fången möjlighet att själv besöka kiosken, sköts fångens inköp med en beställningslista, varvid den tjänsteman som har hand om saken levererar de beställda varorna till fången. Fångarna betalar med sina betalkort via betalterminalen.

7 § Besök

7.1 § Övervakade besök

Övervakade besök äger rum på lördagar 8.15–16.00. Övervakat besök vara i 45 minuter och börjar 15 minuter över jämn timme. På lätthelgdagar, julafton och midsommarafton ordnas inga besök.

Fången ska boka tid för ett besök på förhand och informera sin besökare om tiden. Tidsbokning på förhand senast kl. 16.00 föregående torsdag. Fången själv reserverar besökstid på ett för ändamålet avsett formulär, som lämnas till personalen på avdelningen. Formuläret måste fyllas i med fullständigt namn på den person du vill träffa samt datum och tid för besöket. Fångarna kan bara beviljas ett besökstillfälle per dag. Det får finnas högst två besökare till fången. Antalet barn tillhörande samma familj begränsas inte. Besökare kan bara besöka en fånge åt gången.

Besökaren ska anmäla sig till besöket 15 minuter innan den bokade besökstiden börjar. Besöket kan förvägras om besökaren är kommer sent.

Besökaren och fången får inte ha med sig anteckningsmaterial eller förmedla skriftliga meddelanden utan personalens tillstånd.

Fången och besökaren får inte röra vid varandra under besöket.

Fången som bryter mot de ordningsstadgeenliga besöksvillkoren kan påföras disciplinstraff.

7.2 § Besök av barn

Fången kan beviljas tillstånd att ta emot besök av barn under 15 år i en lokal som lämpar sig för ändamålet, om besöket är nödvändigt för att bevara kontakten mellan fången och barnet och besöket inte står i strid med barnets bästa.

Barnbesök ansöks på samma blankett som oöverbakat besök. Ansökan ska lämnas in till expeditionen på avdelningen senast torsdag kl. 16.00.

Övervakade besök ordnas vardagar och lördagar 8.00–16.00. Besöket varar i regel i 45 minuter, men i särskilda situationer kan besök av barn tillåtas vara i upp till två timmar. På lätthelgdagar, julafton och midsommarafton ordnas inga besök. Besöket sker under övervakning.

7.3 § Oöverbakade besök

Oöverbakade besök (familjebesök) är avsedda att möjliggöra upprätthållandet av familjeförhållandena. Ett oöverbakat besöks ska ansökas om minst tre veckor före den önskade tidpunkten på en blankett som fås av avdelningens personal. Blanketten returneras till personalen på avdelningen.

I fängelset finns två lokaler för familjebesök. Besökstiderna är på lördagar och söndagar. Oöverbakade besök, sk. familjebesök, kan ordnas på lördagar och söndagar 8.15–16.00. På lätthelgdagar, julafton och midsommarafton ordnas inga besök.

Det får finnas högst tre besökare till fången. Antalet barn tillhörande samma familj begränsas inte.

Fången som bryter mot de ordningsstadgeenliga besöksvillkoren kan påföras disciplinstraff.

7.4 § Kontakt via videolänk

Kontakterna via videoförbindelse beviljas på fångens ansökan med beaktande av lediga tider och tillgängliga lokaler. Fången bokar tid på förhand på ett formulär senast kl. 12.00 föregående torsdag. Blanketten återlämnas till fången när besökstidpunkten är fastställd.

Kontakt via videolänk varar i 30 minuter åt gången. Längre tillstånd på upp till en timme en gång i veckan kan beviljas sådana fångar vars familjemedlemmar inte alls kan komma och besöka dem i fängelset, till exempel för att de är bosatta utomlands eller av ett liknande skäl.

Kontakt via videolänk ordnas vardagar 8.00–16.00. Kontakt via videolänk kan ordnas efter ansökan även andra tider.

Fången får inte beröra utrustningen, personalen kopplar anslutningen på och av. Fängelsepersonalen övervakar besöket, och därtill kan det finnas kameraövervakning med inspelning i rummet. Fången får inte ha med sig anteckningsmaterial eller förmedla skriftliga meddelanden utan personalens tillstånd.

Fången kan påföras disciplinstraff för brott mot denna föreskrift och för att fången kontaktat eller försökt kontakta en person som inte är nämnd i tillståndsbeslutet.

7.5 § Mottagande av saker i samband med besök

Besökaren kan i samband med besöket överlåta en mindre mängd varor till fången han eller hon kommit att besöka. En ringa mängd innebär cirka en plastkasse av normalstorlek (30 liter). Varor som är avsedda för fången ska lämnas till personalen för inspektion innan de överlämnas till fången.

Besökarna får föra med sig saker enbart till den fånge som de kommit för att besöka. Sakerna ska lämnas över till fängelsepersonalen när besökaren anmäler sig.

Personalen kontrollerar varorna som överlämnas till fången. Varorna ska till sin art och mängd vara sådana att de kan granskas utan att söndra dem.

Vid bedömningen av arten och skäligheten beträffande den egendom som får tas emot beaktas bestämmelser om innehav av egendom i 11 § i förevarande ordningsstadga och fängelsets begränsade förvaringsutrymmen.

8 § Telefoni

Avdelningarnas telefoner står dagligen till fångarnas förfogande under den tid som cellerna hålls olåsta. Antalet telefonsamtal begränsas av mängden tillgängliga telefonapparater och den disponibla tid som framgår av dagordningen. Efter prövning kan fångarna dessutom tillåtas att ringa samtal även på andra tider än när cellerna hålls olåsta.

Fångar som är placerade i transportcell eller på isoleringsavdelning kan ringa samtal genom att kontakta avdelningens väktare.

Varje fånge får personliga koder för telefon som är avsedda för strikt personligt bruk. Koderna får inte överlåtas till annan persons bruk. Du får använda endast dina egna koder.

Ett villkor för användning av telefon är att fången på förhand meddelar personalen numren och personerna fången ska ringa upp på ett formulär som är avsett för ändamålet. Numren, som får vara högst 20 till antalet, lagras i telefonisystemet.

Fången kan påföras disciplinstraff om fången lämnar felaktiga uppgifter om telefonnummer eller mottagare av samtal, överlåter sina personliga koder till någon annans förfogande eller själv använder en annans personliga koder.

9 § Postförsändelser

En fånge som försöker ta eller ger till en annan fånge ett brev eller någon annan postförsändelse eller meddelande att ta förbi fängelsets postgranskning kan påföras disciplinstraff.

10 § Rökning och renlighet

Det är förbjudet att röka inne i fängelset. Det är förbjudet att inneha tobaksprodukter och tänddon annat än under promenader. Varje fånges rökdon förvaras i ett separat låst utrymme. Möjlighet att röka har fångarna en gång om dagen i samband med promenaden. Rökning är förbjuden under alla andra tider, inklusive under deltagande i sysselsättningar. En fånge som handlar i strid med denna bestämmelse kan påföras disciplinstraff.

Fångar får inte tillverka eller inneha snus.

Inredningen i cellerna får inte ställas om utan personalens tillstånd. Sakerna ska förvaras i skåp och andra förvaringsutrymmen.

Bilder, affischer och andra föremål får endast fästas på underlaget på väggen i bostadsrummet.

Elektriska apparater ska vara avstängda när fången lämnar cellen.

Disciplinstraff kan påföras för brott mot bestämmelser i denna paragraf.

11 § Innehav av egendom

11.1. § Föremål och ämnen vars innehav kan förvägras

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten i fängelselagen kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet äventyrar någons säkerhet. Sådana är förutom skjut- och eggslagvapen, tillhyggen, sprängämnen och gassprayer även bland annat aerosolpreparat som innehåller drivgas samt gifter. Till ämnen som medför fara räknas även kemikalier vars ämnesförening möjliggör tillverkning av sprängämnen, såsom hårfärger med väteperoxid.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i fängelselagen kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet särskilt lämpar sig för skadegörelse på egendom. Sådana är bland annat redskap som kan användas för att ha sönder egendom.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i fängelselagen kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om innehavet av föremålet eller ämnet med hänsyn till förhållandena i fängelset eller på fängelseavdelningen och graden av övervakning medför särskild olägenhet för den allmänna ordningen i fängelset. Sådana är bland annat:

1. anordningar som kan användas för lagring av information. Hit hör bl.a. datorer, kameror, videokameror, MP3-spelare och vissa spelkonsoler. Förbjudna är också anordningar som innehåller hårddiskar och olika externminnen.
2. anordningar som möjliggör elektronisk kommunikation. Hit hör bl.a. datorer, mobiltelefoner och vissa spelkonsoler. Förbjudna är också föremål som används för att skapa en elektronisk förbindelse samt föremål vars användning har ett nära samband med anordningar som används vid elektronisk kommunikation.
3. anläggningar som lämpar sig för att lyssna och följa myndigheternas radiokommunikation eller på annat sätt bevaka myndigheternas verksamhet. Hit hör bland annat radiotelefoner och detektorer för radiotrafik. Förbjudna är också kikare och andra optiska anordningar som kan användas för observation.
4. föremål som medför hälsomässig eller sanitär olägenhet eller ökad brandrisk. Sådana är bland annat utrustning för tatuering, djur och levande ljus.
5. föremål som på annat sätt stör den allmänna ordningen i fängelset. Sådana är

till exempel kampsportsutrustning, redskap som kan användas som hjälpmedel vid rymning, vapenimitationer samt föremål försedda med symboler för kriminella organisationer och grupperingar.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten i fängelselagen kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet inte kan granskas utan oskäligt besvär eller utan att det skadas. Hit hör bl.a. hygienartiklar och kosmetiska produkter, livsmedel, tobaksprodukter och tobakstillbehör som förs in i fängelset. Fången som tar med sig sådana produkter utanför anstalten, får dem inte till sin besittning vid återkomsten till anstalten. Föremål som överlämnas till fången i besittning ska vara sådana till sin konstruktion att de inte är ägnade att användas som gömmor för förbjudna föremål och ämnen.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 5 punkten i fängelselagen kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet används eller det finns grundad anledning att misstänka att det kommer att användas som hjälpmedel vid brott. En sådan situation kan bland annat vara att fången skulle använda sig av en skrivmaskin som fången innehar för att förfalska handlingar och begå bedrägerier.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 6 punkten i fängelselagen kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om fängelset har ställt motsvarande föremål till fångarnas förfogande. Sådana är bland annat föremål som hör till bostadsrummets utrustning samt andra föremål som fängelset anskaffat och ställt till fångarnas förfogande, ifall fången har en faktisk möjlighet att använda sig av föremålet.

Fången kan påföras disciplinstraff, om ovan nämnda föremål eller ämnen påträffas i fångens besittning.

11.2. § Andra omständigheter som är relevanta för innehav av föremål och ämnen

Fången kan endast få inneha en skälig mängd personliga tillhörigheter. Bruksföremål kan innehas upp till ett sådant antal att de går att förvara i förvaringsutrymmena i cellen på platser reserverade för dem.

För att en elektrisk anordning ska överlämnas till fången ska den vara typgodkänd (CE-märkt), den ska ha höljet intakt och vara försedd med ett identifikationsnummer.

Sigill som satts på ett föremål i samband med granskningen får inte avlägsnas eller skadas. En fånge som avlägsnar eller skadar sigillen kan påföras disciplinstraff.

Det är förbjudet att modifiera tillåtna föremål så att de bättre lämpar sig för våldsgärningar. Med detta avses till exempel att man tillverkar ett föremål som kan användas som tillhygge eller att man spetsar en tandborste. Fången kan påföras disciplinstraff, om dylika föremål påträffas i fångens besittning.

Fången kan påföras disciplinstraff för att fången försöker ta in otillåtna saker till fängelset utan att låta granska dem. Fången tillåts inneha samtidigt upp till 100 exemplar diverse upptagningar och inspelningar (bl.a. cd, dvd, blu-ray-skivor och spelkonsoler), 10 böcker samt 20 tidningar och tidskrifter.

Bestämmelserna om innehav av egendom gäller inte föremål och ämnen som överlåts till fångens besittning innan ordningsstadgan trädde i kraft. Om fången överförs till ett annat fängelse iakttas de bestämmelser om innehav som gäller i det mottagande fängelset vid tidpunkten för överföringen.

12 § Avdelningarna i fängelset

Fängelset har fyra logement (D, E, F, G), med två boendeavdelningar i var.

Fängelsets fångavdelningar är D1 avdelning för nyintagna, D2 avdelning för häktade, E1 avdelning för fångar med särskilda stödbehov, E2 avdelning för långtidsfångar, F1 avdelning för fångar som ska överföras till öppen anstalt, F2 avdelning för utländska fångar, G1 avdelning för korttidfångar och G2 avdelning för bötesfångar. Därtill finns mottagningsavdelning C1 och isoleringsavdelning C2.

Avdelningarna har var sin dagordning.

Fångarna får använda telefon under avdelningarnas dagordningsenliga öppettider. Under övriga tider är det möjligt att använda telefon enligt separat överenskommelse med avdelningspersonalen.

13 § Användning alkohol och droger samt läkemedel

Disciplinstraff kan påföras för manipulering av test som tas för att konstaterar nykterhet och drogfrihet eller försök därtill.

Fångarna får varken använda eller inneha läkemedel utan tillstånd av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar. Läkemedel ska förvaras i dosetter avsedda för dem och i påsar eller andra originalförpackningar, och oanvända läkemedel ska lämnas tillbaka. Fången får inte överlåta till en annan fånge mediciner ordinerade för fången själv. Disciplinstraff kan påföras för brott mot dessa bestämmelser i ordningsstadgan.

14 § Ikraftträdande

Denna ordningsstadga träder i kraft den 1 april 2025.

Riitta Kari, direktör för ansvarsområdet för operativ verksamhet

Jani Kotoaro, jurist